

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Ilia Arnaut și Olga Ceban

(art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 360 alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr.1ra-667/2023)
(1-16000627-01-1ra-02052023)*

Recurs depus înainte de 01 septembrie 2023, conform articolului 427, alineatul (1), punctul 6) din Codul de procedură penală, stipulează că un recurs formulat de procuror poate fi considerat vădit neîntemeiat dacă nu indică în mod clar erorile în aprecierea probelor. O simplă afirmare a netemeinicii fără o argumentare detaliată și fără referințe la erorile de fapt sau de drept nu este suficientă pentru a susține un recurs.

30 decembrie 2024

Au judecat anterior cauza judecătorească

Prima instanță – Valerii Hudoba
Curtea de apel – Dmitri Fujenco, Liudmila Caraianu, Andrei Mironov

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Ilia Arnaut și Olga Ceban,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Arnaut Ilia s-a născut în anul 1962 în mun. Comrat. El a fost acuzat în temeiul art. 42 alin. (2) și (3), art. 328 alin. (1), art. 42 alin. (2) și (3), art. 360 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 332 alin. (1) Cod penal.

2. Ceban Olga s-a născut în anul 1976 în mun. Comrat. Ea a fost acuzată, în temeiul art. 42 alin. (2), art. 328 alin. (1), art. 42 alin. (2), art. 360 alin. (1) Cod penal.

3. Ilia Arnaut și Olga Ceban au fost apărați de avocații Mihail Cociu și Victor Arnaut.

4. În prima instanță cauza a fost examinată în procedură generală. La 27 mai 2021, prima instanță a încetat procesul penal în privința lui Ilia Arnaut, în baza art. 42 alin. (2) și (3), art. 328 alin. (1) Cod penal și Olga Ceban, în baza art. 42 alin. (2), art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților constituie contravenție. Instanța de asemenea a încetat procesul penal în privința lui Ilia Arnaut în baza art. 332 alin. (1) Cod penal (două episoade), deoarece a expirat termenul de de tragere la răspundere penală. Ilia Arnaut și Olga Ceban au fost achitați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii.

5. La 06 decembrie 2022, instanța de apel a respins cererea de apel depusă de procuror ca fiind neîntemeiată și a menținut sentința.

6. La 20 februarie 2023, decizia Curții de Apel Comrat din 06 decembrie 2022 a fost atacată cu recurs de către procurorul din Procuratura UTA Găgăuzia, Bolgar Natalia, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6 din Codul de procedură penală.

7. Urmărirea penală în această cauză a fost inițiată la 13 martie 2014, 12 iunie 2014, 05 august 2014 și, respectiv, 23 noiembrie 2017. Dosarele penale au fost transmise în instanța de judecată la 18 februarie 2016 și, respectiv, 05 decembrie 2018, fiind conexate prin încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Central, la 08 aprilie 2019 (f.d. 242, vol. XI). Prima instanță a examinat cauza în perioada 18 februarie 2016 - 27 mai 2021. Instanța de apel a examinat cauza în perioada: 16 iulie 2021 - 06 decembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție pe 02 mai 2023.

ÎN FAPT

8. Ilia Arnaut și Olga Ceban au fost acuzați că, în perioada octombrie 2010 - ianuarie 2014, exercitând funcția de șef al Secției de Evidență și Documentare a Populației Comrat a ÎS „CRIS Registru” (în continuare SEDP Comrat) și, respectiv, funcția de inspector al SEDP Comrat, prin înțelegere prealabilă, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, prin încălcarea cu bună știință a prevederilor legale, urmărind interese meschine, inclusiv de obținere a unor avantaje patrimoniale necuvenite, au documentat și perfectat acte de identitate ale cetățeanului Republicii Moldova cetățenilor străini: Bibicov Iurii Valeri, Fișer Svetlana Gheorghiii, Așurov Constantin Camil, Soloian Aregnaz Edic, Smirnov Mihai Vladimir, Scripnicov Piotr Grigori, Lencova Ecaterina Igor, Potehin Roman Iurie, Scripnicov Ivan Piotr, Darin Nicolai Alexei, Malencov Dmitri Spiridon, Rojnicov Andrei Evghenii, și cetățeanului Republicii Moldova Vladislav Pînzaru, condamnat la 10 ani de privațiune de libertate și aflat în căutare internațională, cu identitatea falsă și inexistentă Ustinov Vlad Ivan. Acțiunile lui Ilia Arnaut au fost calificate conform 42 alin. (2) și (3), art. 328 alin. (1) din Codul penal, iar acțiunile Olgăi Ceban - conform 42 alin. (2), art. 328 alin. (1) din Codul penal.

9. Ilia Arnaut și Olga Ceban au mai fost acuzați că, exercitând funcția de șef al SEDP Comrat, exercitând funcția de șef al Secției de Evidență și Documentare a Populației Comrat a ÎS „CRIS Registru” (în continuare SEDP Comrat) și, respectiv, funcția de inspector al SEDP Comrat, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul tănuirii urmelor faptelor criminale comise, au sustras, tănuit și distrus documentele SEDP Comrat sub forma cererilor-chestionar de tip CA și documentelor ce confirmă acțiunile de verificare întreprinse de inspectorul SEDP Comrat, inclusiv copiile actelor care indică direct la apartenența străină a persoanelor, care urmau a fi păstrate în arhiva instituției. Acțiunile lui Ilia Arnaut au fost calificate conform 42 alin. (2) și (3), art. 360 alin. (1) din Codul penal, iar acțiunile Olgăi Ceban - conform art. 42 alin. (2), art. 360 alin. (1) Cod penal.

10. Ilia Arnaut a mai fost acuzat că, exercitând funcția de șef al SEDP Comrat, la 05 septembrie 2000, acționând în interesul Nataliei Kolomieț, în scopul schimbării identității și ascunderii acțiunilor sale ilegale, a permis acceptarea documentelor și a autorizat trimiterea cererii de perfectare a buletinului de identitate a cetățeanului Republicii Moldova oficiului central a ÎS „CRIS Registru” pe numele Alla Șapiro, în rezultat fiind eliberat ilegal Nataliei Kolomieț buletinul de identitate a cetățeanului Republicii Moldova pe numele Alla Șapiro și, ulterior, pașaportul cetățeanului Republicii Moldova pe numele Alla Șapiro. Acțiunile lui Ilia Arnaut au fost calificate conform art. 332 alin. (1) Cod penal.

11. Ilia Arnaut a mai fost acuzat că, exercitând funcția de șef al SEDP Comrat, la 05 septembrie 2000, acționând în interesul lui Igor Kolomieț, în scopul schimbării identității și ascunderii acțiunilor sale ilegale, acționând pe baza datelor false introduse în sistemul informatic al ÎS „CRIS Registru”, a permis acceptarea

documentelor și a autorizat trimiterea cererii de perfectare a buletinului de identitate a cetățeanului Republicii Moldova oficiului central a ÎS „CRIS Registru” pe numele Roman Gavrilman, în rezultat fiind eliberat ilegal lui Igor Kolomieț buletinul de identitate a cetățeanului Republicii Moldova pe numele Roman Gavrilman și, ulterior, pașaportul cetățeanului Republicii Moldova pe numele Roman Gavrilman. Acțiunile lui Ilia Arnaut au fost calificate conform art. 332 alin. (1) din Codul penal.

12. La 27 mai 2021, Judecătoria Comrat a încetat procesul penal în privința lui Ilia Arnaut în baza art. 42 alin. (2) și alin. (3), art. 328 alin. (1) Cod penal și Olga Ceban, în baza art. 42 alin. (2), art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților constituie contravenție. Instanța a încetat procesul penal în privința învinuirii lui Ilia Arnaut de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, din motiv că a expirat termenul de tragere la răspundere penală. Instanța l-a achitat pe Ilia Arnaut de învinuirea conform art. 42 alin. (2) și (3), art. 360 alin. (1) Cod penal și pe Olga Ceban de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 360 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii.

13. La 10 iunie 2021, procurorul Procuraturii Anticorupție, Nadejda Busuioc, a depus apel, solicitând casarea sentinței în partea achitării lui Ilia Arnaut și Olga Ceban în temeiul art. 360 alin. (1) Cod penal și pronunțarea unei noi hotărâri prin care aceștia să fie recunoscuți vinovați în comiterea acestor infracțiuni, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

14. Prin [decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 06 decembrie 2022](#), apelul procurorului a fost respins ca neîntemeiat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

15. La 20 februarie 2023, procurorul din Procuratura UTA Găgăuzia, Natalia Bolgar, a atacat cu recurs decizia Curții de Apel Comrat din 6 decembrie 2022, în temeiul art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală. Procurorul a contestat soluția instanței de apel privind achitarea în baza art. 360 alin. (1) din Codul penal, susținând că, pe parcursul examinării cauzei penale în prima instanță și în instanța de apel s-a demonstrat în mod clar săvârșirea acestei infracțiuni de către Ilia Arnaut și Olga Ceban. Aceste infracțiuni au fost dovedite prin declarațiile martorilor și prin materialele cauzei, iar scopul lor – acoperirea faptelor penale – a fost confirmat.

16. La 02 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat apărării să depună referință la recurs, însă nu a primit nicio referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Modul de examinare a recursurilor împotriva deciziilor instanțelor de apel a fost modificat prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (3) al acestei legi:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

18. Cererea de recurs a fost depusă până la 1 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) din Codul de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;”

19. Articolul 434 din Codul de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 434. Limitele judecării recursului

Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărîrii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

20. În perioada relevantă, articolul 360 alin. (1) din Codul penal prevedea următoarele:

Articolul 360. Luarea, sustragerea, tănuirea, degradarea sau distrugerea documentelor, imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor

„Luarea, sustragerea, tănuirea, degradarea sau distrugerea documentelor, imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor aparținînd întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate sau forma juridică de organizare, dacă această faptă a fost săvîrșită din interes material sau din alte motive josnice,

se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 400 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore sau cu închisoare de pînă la 3 ani.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Recursul examinat a fost declarat în termenul de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

22. Conform sensului art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, judecătorul emite actul de dispoziție conform legii procesuale penale în vigoare la ziua emiterii lui.

Alin. (2) al aceluiași articol permite caracterul ultraactiv al legii procesual - penale, însă doar cu condiția că caracterul ultraactiv este prevăzut de legea nouă. Legea nr. 246/2023, în vigoare din 1 septembrie 2023, a schimbat fundamental temeiurile și procedura de judecare a recursurilor împotriva deciziilor instanței de apel, iar această legea conține o normă de acordare a caracterului ultraactiv al prevederilor abrogate prin Legea 246/2023, însă norma în cauză se referă doar la temeiurile de recurs. Prin urmare, toate celelalte schimbări aduse procedurii de examinare a recursurilor prin Legea nr. 246/2023, inclusiv cele privind admisibilitatea recursului, limitele judecării recursului și decizia instanței de recurs, se vor aplica și recursurilor care au fost declarate până la 01 septembrie 2023.

23. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel, atât timp cât aceasta este legală.

24. Recursul a fost depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, iar acest temei se referă la motivarea deciziei instanței de apel. El conține cinci situații distincte:

- a) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- b) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- c) motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;
- d) dispozitivul hotărârii este expus neclar;
- e) instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția.

25. Recurentul menționează una dintre cele cinci situații prevăzute în temeiul de la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume litera e) paragraful precedent. Completul de judecată notează că, deși recurentul susține că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția, acesta s-a limitat la formularea concluziei potrivit căreia „Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat nu a corectat sentința Judecătoriei Comrat, sediul Central din 27 mai 2021”, fără să specifice în mod concret în ce constă eroarea gravă de fapt și modalitatea de comitere a erorii grave (neluarea în considerare a probelor și/sau denaturarea probelor), dar și modul în care această eroare a afectat soluția instanței.

26. Recursul conține doar expunerea poziției pe marginea acuzației aduse lui Iliia Arnaut de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2) și (3), art. 360 alin. (1) Cod penal și Olgăi Ceban de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), art. 360 alin. (1) Cod penal, și dezacordul cu neacceptarea acestei poziții de către instanța de apel. Procurorul nu a menționat punctual de ce aprecierea dată probelor de instanța de apel este vădit nerezonabilă. Completul reiterează că,

conform art. 434 Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție nu poate admite un recurs din alte considerente decât cele invocate în recurs.

27. Instanța de recurs reiterează că simplul fapt al dezacordului cu motivarea instanței de apel nu cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) al Codului de procedură penală, iar acest temei de recurs ar trebui interpretat ca obligând instanța de apel să combată convingător toate argumentele din apel care, dacă ar fi admise, ar schimba soluția instanței. El nu poate fi interpretat ca obligând instanța să combată argumentele care nu pot avea vreun efect asupra soluției. Acesta este și standardul de motivare impus de art. 6 din CEDO (a se vedea hotărârile CtEDO [Moreira Ferreira v. Portugalia](#) (nr. 2), 2017, § 84; [S.C. IMH Suceava S.R.L. v. România](#), 2013, § 40).

28. Instanța de apel a efectuat o examinare minuțioasă a tuturor probelor administrate și a ajuns la concluzia că acestea nu susțin vinovăția lui Ilia Arnat și Olga Ceban în legătură cu acuzațiile formulate conform art. 42 alin. (2) și (3), art. 360 alin. (1) Cod penal și, respectiv, conform art. 42 alin. (2), art. 360 alin. (1) Cod penal, în condițiile în care în acțiunile inculpaților lipsesc atât latura obiectivă, cât și latura subiectivă a componenței de infracțiune (a se vedea pct. 87, 88, 94 din decizia instanței de apel, f.d. 123, 234, 126, vol. XII).

29. Instanța a constatat că învinuirea formulată nu a fost suficient de clară și detaliată, întrucât nu au fost precizate acțiunile specifice comise de Ilia Arnaut și Olga Ceban. Deși în instanța de apel acuzarea a susținut că nu avea informații precise despre modalitatea în care au fost luate documentele (dacă au fost tănuite sau distruse), dar era convinsă că acestea lipseau. Instanța de recurs nu a reușit să clarifice modul în care documentele au fost sustrate, nici motivul dispariției lor din arhiva SEDP Comrat. Mai mult, nu au fost prezentate dovezi care să susțină implicarea lui Ilia Arnaut și Olga Ceban în dispariția documentelor (a se vedea pag. 93, 97 a deciziei instanței de apel - f.d. 126, 128, vol. XII).

30. Procurorul a invocat declarațiile martorului Oxana Amoășei. Conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 18 octombrie 2022, procurorul a solicitat anexarea la materialele cauzei a listei probelor pentru cercetarea lor în ședința de judecată prin citirea acestora (vol. XII, f.d. 64, 67). În cadrul ședinței de judecată au fost cercetate inclusiv declarațiile martorului Oxana Amoășei oferite cu ocazia audierii în prima instanță la 26 aprilie 2018 (vol. X, f.d. 81) și 07 noiembrie 2019 (vol. X, f.d. 125). Prima instanță a considerat că declarațiile acestui martor nu sunt suficiente pentru condamnare. Procurorul nu a asigurat audierea acestui martor în instanța de apel. Completul notează că, în condițiile în care acuzarea contestă aprecierea de către prima instanță a probelor testimoniale esențiale, neexaminarea nemijlocită a acestora în instanța de apel, în principiu, este contrară dreptului la un proces echitabil (hot. CtEDO [Dan v. Moldova](#) nr. 57575/14, 2020, § 57-67).

31. Completul de judecată constată că martorii acuzării Olga Coleva, Natalia Iuhno, Fedoseeva Tatiana și Oxana Amoășei au fost audiați în prima instanță. Declarațiile acestora, precum și mijloacele de probă materiale, au fost analizate și apreciate de către instanța de apel în procesul adoptării soluției de menținere a sentinței de achitare, dar instanța de apel a concluzionat că acestea nu demonstrează că infracțiunile menționate în paragraful anterior au fost comise de inculpați. Nici unul din martorii acuzării nu a furnizat informații din care să rezulte că Ilia Arnau și/sau Olga Ceban ar fi luat, sustras, tăinuit și distrus documentele ce aparțin instituției SEDP Comrat.

32. Martorul Tatiana Fedoseeva (f.d. 66, vol. X) a comunicat că, activând în calitate de inspector în cadrul SEDP Comrat, se ocupa de arhiva instituției și recepționa de la colegi cererile-chestionar cu scrisorile de însoțire. Când se afla în concediu, cheia de la arhivă se regăsea în sertarul mesei din biroul acesteia, iar accesul la arhivă îl aveau alți angajați. Toți angajații cunoșteau locul unde se afla cheia de la arhiva instituției. În absența sa, de repartizarea actelor se ocupa colega sa de birou. În cadrul controlului, persoanele respective au intrat în arhivă fără participarea sa, iar alți angajați la fel nu au intrat. Cât s-a aflat la serviciu, Ilia Arnaut nu a intrat în arhiva instituției. Dacă cineva avea nevoie de acces, acesta se acorda cu acordul șefului instituției. Din declarațiile martorului Oxana Amoășei (f.d. 81, vol. X) reiese că în cadrul controlului efectuat la SEDP Comrat nu au fost găsite cererile-chestionar care ar fi trebuit să se regăsească în arhiva instituției. În cadrul controlului a participat șeful direcției de securitate, alți colegi și angajatul Centrului Național Anticorupție. Controale se efectuau de două ori pe an. Actele pentru control erau prezentate de persoana responsabilă de arhivă.

33. Declarațiile martorilor din paragraful precedent denotă că, deși accesul în arhiva SEDP Comrat era restricționat, în sensul că accesul în biroul respectiv era posibil doar prin biroul alăturat, iar cheia de acces se afla întotdeauna în biroul alăturat, fapt despre care cunoșteau angajații instituției, iar accesul nemijlocit l-au avut și alți angajați decât șeful secției Ilia Arnaut și inspectorul Olga Ceban. Conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, aceste circumstanțe trebuie interpretate în favoarea inculpatului.

34. Recursul are mai mult caracterul unui „apel deghizat” decât al unui recurs autentic pentru corectarea unei erori de drept. Aceasta se bazează pe argumente care au fost deja examinate și respinse de instanțele anterioare.

35. Din considerentele menționate mai sus, recursul nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (în redacția de până la 01 septembrie 2023) și, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) din Codul de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul procurorului Procuraturii UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Bolgar Natalia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 06 decembrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc